

Udeležite se našega festivala v Zgoniku

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Vpišite se v komunistično partijo!
Berite, širite in podpirajte „Delo“!

UREDNIŠTVO in uprava: 34131 Trst, Ul. Capitolina 3 - Telefon 44-046 in 44-047
DOPISNIŠTVO za goriško pokrajino: 34170 Gorica, Ul. XXIV. Maggio 18 - Telefon 24-36
NAROČNINA: Letna 1000 lir, polletna 550 lir. Poštni tekoči račun: Trst 11/7000

Obnovljena izdaja - Leto XX. - Štev. 12 (722)

TRST - 14. junija 1968

Posamezna številka 40 lir

Permessio in abb. Quindiciale post. Gruppo II

Pojdimo naprej!

Volitve so za nami. Veselimo se našega uspeha ter ga slavimo. Veselimo se uspeha celotne združene leve.

Volitve so še enkrat potrdile, da je levi center pod pokroviteljstvom Krščanske demokracije propadel. Krščanska demokracija se je okoristila z glasovi desnice. Socialdemokracija je bila poražena. Socialisti so drago plačali svoje podrejanje demokristjanom. Desnica je povsod nazadovala. Manjše skupine niso dosegle, kar so pričakovale, nekatere pa so doživele neuspeh. Vse to je toliko bolj pomembno, ker je bilo dvakrat potrjeno: 16. maja na državnoborskih volitvah in 26. maja na deželni volitvah.

Gesla levega centra in Krščanske demokracije niso torej prinesla pričakovanih sadov. Blaževneče besede niso omamile množic, a niti strašilne besede jih niso oplašile. Množice ne verjamejo obljubam, hočejo dejstva, hočejo delo, kruh, svobodo in pravico.

Na slovenskem področju imajo volilni izidi še poseben pomen. Vnovič so potrdili, da večina Slovencev glasuje za komuniste; da večina Slovencev stopa za zastavami delavskega razreda.

Vabljava gesla «hejsloencev» niti tokrat niso bila učinkovita vaba. Tudi določene koncesije, do katerih naj bi bilo prišlo po za slugi tistih, ki sodelujejo z levim centrom, v bistvu niso spremenile položaja. Množice Slovencev dobro vedo, kaj vse se skriva za temi koncesijami, zato se zanje ne ogrevajo. Množicam ni mar za morebitne udobne položaje nekaterih prvakov, ki sodelujejo z vladajočimi krogi. Od tega nima slovenska narodnostna skupnost nobene koristi. Ne gre za to, koliko slovenskih veljakov bo nameščenih npr. pri tržaškem radiu ali v morebitnih prevajalnih uradih. Ni poglobitno niti to, koliko cest bodo pokrajinske ali druge javne uprave obnovile.

Slovenske množice zahtevajo vse pravice, ki ji pripadajo in ki jih doslej vladajoči krogi niso hoteli priznati. In te pravice so nedeljive, saj je slovenska narodnostna skupnost v naši deželi ena sama, četudi jo nekateri delijo na tri različne kategorije.

Slovenec mora dobiti popolno enakopravnost! Tako na Tržaškem, kot na Goriškem, tako v Slovenski Benečiji kot v Kanalski dolini! Pravico do popolne enakopravnosti se je priboril sam in nihče je ne sme odrekati, ne tepati! Slovenec mora imeti možnost, da se neovirano razvija tako na političnem kot na gospodarskem, družbenem in kulturnem področju. Imeti mora pravico, da se tudi podpisuje s svojim pristinim slovenskim imenom in priimkom, da govori svoj jezik v javnih uradih, da ga nikjer ne zapostavljajo zato, ker je Slovenec.

In to je nekaj čisto drugega kot

kot so morebitne koncesije. Zato slovenski človek ne odobrava koncesij!

Komunistična partija ima načelno stališče o vseh teh vprašanjih. Pa ne le stališče. Komunisti se dejansko zavzemajo za uresničenje popolne enakopravnosti Slovencev v naši deželi.

V letošnji predvolilni agitaciji so bili komunisti tarča napadov vseh strank in političnih skupin, ki se potegujejo za glasove slovenskih volivcev. Izgledalo je, kot da stranke in skupine tekmujejo med seboj pri tem napadanju. Kot običajno, ni jim bilo mar za pravice Slovencev temveč predvsem to, kako bi Slovence odvrnili od komunistov. No, z velikim zadoščenjem lahko rečemo, da so bila njihova prizadevanja neuspešna. Volilni izidi to nesporno potrjujejo. Komunisti so prejeli več slovenskih glasov kot na prejšnjih volitvah, več kot vse druge stranke skupaj.

Sedaj je treba iti naprej. Pogoji za to so dani. Našim izvoljenim predstavnikom je treba pomagati, da bodo uspešno nadaljevali boj za naše pravice. Potrebno je učvrstiti Komunistično partijo, povečati njene vrste. Volivec, ki je že toliko krat na volišču izkazal zaupanje Komunistični partiji je zrel tudi za to, da postane njen član!

Potrebno je še bolj kot v pre-

teklosti širiti tudi našo pisano besedo. Pred nami je kampanja za tisk. Ta kampanja naj se ne omeji samo na razne prireditve. Imeti mora še drugi cilj, to je razširiti vrste bralcev tega tiska. **

Delavci zahtevajo spremembo načrta CIPE

Tržaški delavci zahtevajo spremembo načrta CIPE. Prejšnji teden so dvakrat stavkali delavci ladjedelnice Sv. Marka in Tržaškega arzenala. Stavka z mogočno protestno povorko po mestu je bila tudi ta terek.

Zaradi pomanjkanja dela v ladjedelnici Sv. Marka so prizadeti ne le delavci tega obrata, temveč tudi številna podjetja, ki so z ladjedelnico povezana.

Sindikalne organizacije so se obrnile na Rim. Zahtevajo, naj predstavniki delavcev na pristojnem ministrstvu obrazložijo nastali položaj ter ustrezne ukrepe.

Deželni komite KPI je izrazil svojo solidarnost s prizadetimi delavci, predvsem s tistimi, ki se bore v ladjedelnici Sv. Marka. Komite poudarja, da komunisti podpirajo zahteve delavcev po reviziji načrtov CIPE. Oebnem omenjeni komite pripominja, da bi morale pravično borbo delavcev podpreti vse kategorije delovnih ljudi, saj je ta boj v resnici boj za prepoved gospodarstva v Trstu in v vsej deželi.

Izjava vodstva tržaške federacije KPI

Volilni izidi so potrdili pravilno politiko naše partije

Vodstvo Avtonomne tržaške federacije KPI je proučilo volilne izide. Z zadovoljstvom je ugotovilo, da je bil na državnoborskih volitvah storjen premik na levo. Ta premik je bil potrjen tudi na deželni volitvah.

Uspehi Komunistične partije dobivajo še večjo veljavo, ko jih primerjamo z rezultati zadnjih pokrajinskih volitev, saj je tokrat KPI napredovala za šest tisoč glasov. Izidi letošnjih volitev so tembolj pomembni, ako upoštevamo objektivne težave, v katerih se nahaja tržaško mesto. Neposredna posledica gospodarskega nazadovanja sta tudi demografska stagnacija in množično izseljevanje mladine. Upoštevati je treba tudi dejstvo, da je kriza silila in čedalje sili tržaški delavski razred v dolge in težke boje, za izboljšanje svojega položaja ter za obrambo delovnih mest.

Komunistična partija je kljub vsemu temu dokazala ne le svoje sposobnosti, da ponovno pridobi glasove, ki jih je izgubila na

prejšnjih volitvah temveč da številno glasov, tako kot v drugih krajih države, poveča.

Vodstvo tržaške federacije KPI ugotavlja, da se je število glasov za partijo povečalo, tako v mestnem središču kot v predmestjih, tako na podeželju, kot v Miljah, kjer sta KPI in PSIUP dosegla absolutno večino ter je bila tako ustvarjena nova osnova za utrditev demokratične občinske uprave.

Vodstvo tržaške federacije ugotavlja, da je volilni izid potrdil pravilnost splošne linije partije, stališča tržaških komunistov proti tako imenovanemu načrtu CIPE, t.j. proti fistemu načrtu vladne politike, ki obsoja Trst ter povzroča propadanje njegove ladjedelske industrije.

Volilni izidi z dne 19. in 26. maja, četudi so omogočili Krščanski demokraciji, da je ohranila svoje položaje s pomočjo glasov, ki jih je prejela na desnici, so izraz zavrnitve politike levega centra, izraz obsodbe podrejanja

socialistov Krščanski demokraciji ter oddaljitve od skupnega boja tržaških delavcev. Vodstvo tržaške federacije pozitivno ocenjuje potek volilne kampanje tržaških komunistov, v kateri je sodelovalo toliko mladine in delavcev; poudarja pozitivnost skupnega nastopa komunistov in socialistov proletarske enotnosti na senatnih volitvah, ki je odprl pot za nove odnose tudi med delavskim razredom in izobraženci; pot, ki vodi k dokončni odstranitvi pregrad iz preteklosti, katere tržaška reakcionarna buržoazija, skupaj s političnimi in gospodarskimi silami, s pomočjo šovinistih gesel poskuša držati pokonci zaradi učinkovitejših obrambe svojih privilegijev.

Vodstvo federacije KPI ugotavlja tudi, da je uveljavitev kandidatov na komunistični listi pridobila poseben pomen, čeravno je tisk podpiral kandidate levega centra. Propadle so iluzije določenih političnih skupin. Kandidat Krščanske demokracije

ni prišel v senat. Pozivi liberalcev in misovcev glede izvolitve njihovega kandidata v poslansko zbornico so zadeli na gluha ušesa. Prav tako tudi pozivi združenih socialistov, čeprav so kandidirali ministra. Povsem poraženi so transformisti independentističnega gibanja, čeravno so se povezali z južnotirolsko stranko, prijateljico demokristjanov in neonacistov. Navkljub vsem prizadevanjem demokristjanov, liberalcev in misovcev, navkljub zadržanju liste Slovenske skupnosti in socialistov je Komunistična partija edina stranka, ki lahko izvoli tržaškega predstavnika v senat. Izvoljen je bil tovariš Paolo Sema. Podčrtati je treba dejstvo, da je bil tokrat neposredno izvoljen tudi poslanec tovariš Albin Škerk. Tudi to še enkrat potrjuje, da ni res, kar so nekateri zlonamerno trdili, češ, da je Komunistična partija tokrat naredila korak nazaj v primerjavi s prejšnjimi volitvami.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Spored festivala „Dela“ v Zgoniku

V soboto, 15. junija ob 17. uri odprtje kioskov, ob 19. uri zabavni spored, ki ga izvaja znani ansambel

Lojzeta Slaka

iz Ljubljane

s sodelovanjem Fantov s Praprotna in komika Marjana.

V nedeljo, 16. junija ob 10. uri odprtje kioskov,

ob 16. uri kulturni spored.

Sodelovali bodo: ansambel Lojzeta Slaka, Fantje s Praprotna, pevski zbor iz Saleža-Zgonika in pevsko-glasbena skupina iz Podlonjerja.

Ob 19. uri - ZBOROVANJE

Govorili bodo: poslanec Albin Škerk

deželni svetovalec inž. Antonino Cuffaro

in zgoniški podžupan dr. Jan Godnič

V ponedeljek, 17. junija zvečer filmska predstava.

Vse tri večere bo tudi ples

Dokončni volilni izidi

Državnozborske volitve

Stranke	TRŽAŠKO OZEMLJE				Poslanska zbornica			
	1968		1963		1968		1963	
	Glasovi	%	Glasovi	%	Glasovi	%	Glasovi	%
KPI	52.974	27,20	48.659	25,1	51.432	24,08	51.384	23,52
PSIUP 1)	—	—	—	—	5.444	2,54	—	—
PSI-PSDI	23.856	12,25	31.801	11,4	25.121	11,77	34.583	15,84
DC	76.489	39,28	69.345	35,8	73.686	34,51	70.352	32,19
PRI	4.909	2,53	4.652	2,3	4.778	2,24	4.227	1,94
PLI	17.889	9,19	15.118	7,8	22.059	10,34	19.744	9,03
MSI	18.615	9,55	23.375	12,1	20.061	9,39	26.003	11,89
PDIUM	—	—	—	—	1.260	0,59	1.661	0,76
NR	—	—	—	—	719	0,34	638	0,29
MIT	—	—	—	—	2.836	1,32	4.261	1,95
LSS 2)	—	—	—	—	6.142	2,88	5.679	2,59
Skupno	194.732	100,00	192.950	100,00	213.538	100,00	218.532	100,00

Stranke	GORIŠKA POKRAJINA				Poslanska zbornica			
	1968		1963		1968		1963	
	Glasovi	%	Glasovi	%	Glasovi	%	Glasovi	%
KPI	24.764	28,40	19.392	22,9	23.976	25,04	22.623	23,6
PSIUP 1)	—	—	—	—	4.332	4,52	—	—
PSI-PSDI	14.190	16,28	17.201	20,3	15.449	16,14	19.547	20,4
DC	37.898	43,48	37.394	44,3	40.353	42,15	42.102	43,9
PRI	1.477	1,70	849	1,0	1.445	1,51	999	1,0
PLI	4.759	5,46	3.442	4,0	5.117	5,35	4.189	4,4
MSI	4.808	4,68	5.147	6,1	4.366	4,56	5.414	5,6
PDIUM	—	—	—	—	703	0,73	1.081	1,1
MIT	—	—	—	—	—	—	—	—
LSS 2)	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupno	87.168	100,00	83.425	100,00	95.741	100,00	95.955	100,00

- 1) PSIUP je bila ustanovljena po državnozborskih volitvah leta 1963. Letos je na senatnih volitvah nastopila skupaj s KPI.
- 2) LSS se ni predstavila na senatnih volitvah. Na volitvah za poslansko zbornico je tako leta 1963 kot letos nastopila samo na Tržaškem. V Gorici je SDZ, ki je sestavni del Slovenske skupnosti, povabila svoje volivce naj tako na senatnih kot poslanskih volitvah glasujejo za demokristjane.

Deželne volitve

Stranke	Tržaško okrožje		Goriško okrožje		1968		1964	
	Glasovi	%	Glasovi	%	Glasovi	%	Glasovi	%
KPI	51.213	24,43	50.282	23,60	23.403	25,06	22.585	24,45
PSIUP	4.914	2,34	2.599	1,22	4.755	5,09	2.121	2,30
PSI-PSDI	22.158	10,57	28.834	13,53	14.081	15,08	15.885	17,19
PRI	7.032	3,35	3.968	1,86	1.180	1,26	774	0,84
DC	70.048	33,42	68.978	32,37	37.840	40,53	38.093	41,24
PLI	19.884	9,48	20.518	9,63	4.264	4,57	4.561	4,94
PDIUM	882	0,43	—	—	337	0,36	640	0,69
MSI	19.700	9,40	25.282	11,82	4.151	4,45	4.662	5,05
UNR	775	0,37	722	0,34	3.025	3,24	3.051	3,30
MIT	5.196	2,48	5.052	2,37	336	0,36	—	—
LSS	7.816	3,73	6.958	3,26	—	—	—	—
Skupno	209.618	100,00	213.094	100,00	93.372	100,00	92.372	100,00

Nazadovanje goriške SDZ

Slovenski volivci zavračajo dvoličnost liste SS

Državnozborske volitve so v goriški pokrajini prinesle veliko presenečenje. Krščanska demokracija je (na volitvah za poslansko zbornico) nazadovala. Prejela je manj glasov kot leta 1963 in tudi odstotek je nižji. (Leta 1963 je prejela skupno 42.102 glasov t.j. 43,9 odst.; na letošnjih volitvah pa 40.353 glasov, t. j. 42,15 odst.). Nazadovala je zlasti v slovenskih občinah (Doberdob, Sovodnje, Števerjan) in na tistih voliščih v Gorici, kjer glasuje pretežna večina Slovencev, t. j. na voliščih, kjer glasujejo prebivalci Pevme, Podgore in Štandreža.

To nazadovanje je zelo značilno in potrjuje, da pretežna večina slovenskih volivcev ne glasuje tako kot bi hoteli nekateri prvaki Slovenske demokratske zveze v Gorici.

Do značilnega premika je prišlo tudi na deželnih volitvah. Na teh volitvah pa je nazadovala lista Slovenske skupnosti, na kateri so kandidirali tudi prvaki goriške Slovenske demokratske zveze. Premik je posebno občuten v slovenskih občinah in na tistih mestnih voliščih, kjer glasujejo prebivalci Pevme, Podgore in Štandreža. To med drugim omenjata tudi Katoliški glas in Novi list. Katoliški glas se izogiba iskanju razlogov nazadovanja lipove vevice, Novi list pa navaja kot edini vzrok nazadovanja dejstvo, da «lista Slovenske skupnosti na Goriškem ni imela koalicijskega značaja kot na Tržaškem, temveč je bila dejansko le izraz goriške Slovenske demo-

kratske zveze». Ta ugotovitev Novoga lista utegne biti le deloma utemeljena. Dejstvo je, da so Slovenci na Goriškem zavrnilo dvoumno politiko SDZ, ki po eni strani «kritizira» Krščansko demokracijo, po drugi strani pa jo podpira.

Na osnovi analize volilnih izidov, zlasti tistih, ki se nanašajo na nekatere volilne sedeže v Gorici, in tudi na osnovi izjav nekaterih volivcev sklepamo, da je del slovenskih katoličanov, ki običajno glasujejo za lipovo vejico na državnozborskih volitvah dal svoj glas komunistom.

j. j.

Preferenčni glasovi

Tržaško volilno okrožje

Komunistična partija Italije: 4 sedeže. Izvoljeni svetovalci so: Antonino Cuffaro (6.153 preferenčnih glasov), Dušan Lovriha (5.317), Silvano Bacicchi (4.362), Arturo Calabria (2.270). Ostali kandidati KPI so prejeli naslednje število preferenčnih glasov: Jan Godnič (484), Galliano Donadel (418), Antonio Cattonar (135), Dušan Furlan (182), Claudio Tonel (172), Giacinto Lunardelli (159), Slavko Stoka (140), Lino Crevatin (129), Franc Gombač (120), Dario Supancich (107), Jelka Gerbec (98).

Goriško volilno okrožje

Komunistična partija Italije: 2 sedeža. Izvoljena sta: Fulvio Bergomas (4.974) preferenčnih glasov) in Spartaco Zorzenon (3.023). Ostali kandidati so prejeli naslednje število preferenčnih glasov: Umberto Clavis (917), Jože Jarc (892), Rizzieri Mauri (833), Italo Chiarion (734), Bruno Marizza (550).

V deželnem svetu Furlanije - Julijske krajine je 12 komunistov. Od teh so, kot je že navedeno, 4 s Tržaškega, 2 z Goriškega, 4 iz videmskega področja in 2 iz pordeonskega področja; v tolmeškem volilnem okrožju tokrat ni bil izvoljen noben komunist.

Ko je šla prejšnja številka našega lista v tisk niso bili še potrjeni volilni izidi. Zato danes objavljamo dokončne podatke. Bralci bodo lahko ugotovili, da so med prvimi in dokončnimi podatki nekatere manjše razlike.

UREDNIŠTVO

Dežela Furlanija-Julijska krajina

Pregled glasov za parlament in deželni svet

STRANKE	Poslanska zbornica 1963		Dežela 1964		Senat 1968		Poslanska zbornica 1968		Dežela 1968	
	glasovi	%	glasovi	%	glasovi	%	glasovi	%	glasovi	%
KPI	146.762	18,31	140.845	18,5	164.602	22,80	157.556	19,68	153.893	20,1
PSIUP	—	—	20.156	2,6			33.277	4,16	35.644	4,7
PSI-PSDI	190.215	23,72	151.358	20,0	137.242	19,01	149.001	18,61	76.743	10,0
PRI	7.886	0,98	6.799	0,9	10.908	1,51	10.901	1,36	19.111	2,5
DC	341.825	42,64	327.081	43,1	326.417	45,21	342.968	42,84	343.992	44,9
PLI	45.448	5,67	46.700	6,2	42.209	5,85	47.627	5,95	37.094	4,9
PDIUM	7.840	0,98	3.656	0,5	—	—	6.112	0,76	3.869	0,5
MSI	51.151	6,38	46.538	6,1	40.572	5,62	43.457	5,43	39.193	5,1
UNE	638	0,08	722	0,1	—	—	719	0,09	775	0,1
LSS	5.679	0,71	10.009	1,3	—	—	6.142	0,77	10.841	1,4
Movimento Friuli	—	—	—	—	—	—	—	—	38.898	5,1
Mov. Ind. TLT	4.261	0,63	5.052	0,7	—	—	2.836	0,35	5.532	0,7
Skupno	801.717	100,00	758.916	100,0	721.950	100,00	800.596	100,00	765.585	100,0

Komunistična partija je napredovala na državnozborskih in na deželnih volitvah. Večina Slovencev je glasovala za komuniste in za enotnost delavskega gibanja.

Delavski razred in študentje Zahoda

Dogodki v Franciji so pokazali neuničljive energije delavskega razreda v boju za napredek in demokracijo

Vzporedno s splošno zaostrenostjo razrednega boja v kapitalističnem svetu je opaziti tudi oživitve mladinskega in študentskega gibanja. Iz Združenih držav Amerike, Velike Britanije in posebno še iz Francije, Zahodne Nemčije, Italije in Španije prihajajo številna poročila o študentskih demonstracijah, spopadih s policijo ter o drugih množičnih nastopih mladine.

Bistvo sedanjega vrenja med študenti na Zahodu je vsekakor zapleteno in cilji študentov v posameznih državah nikakor niso enaki. Toda le slepci ali očitni sleparji morejo zanikati, da to vrenje ni posledica nezadovoljstva in protesta zoper kapitalistično izprijenost, zoper ekonomske težave ter moralno propadanje, v katero obsoja mladino.

Poglavni vzroki nezadovoljstva so nezanimanje oblasti za potrebe višjega šolstva in pa slabe možnosti študija.

Na dan prihaja, da je celo v tako civilizirani deželi, kot je Francija, univerza v kritičnem položaju, da metode predavanja ne ustrezajo sodobni ravni razvoja znanosti in tehnike. Manjka prostorov, opreme, predavateljev. Sam prosvetni minister je priznal, da je med študenti le deset odstotkov delavskih otrok. Študij je tako drag, da je štirideset odstotkov študentov prisiljeno delati, da si plačajo stroške šolanja. Trije izmed štirih študentov nimajo možnosti, da bi univerzo končali.

Nič boljše ni v Zahodni Nemčiji, še slabše pa je v Italiji in Španiji. V Zahodni Nemčiji dobiva štipendije le devet odstotkov študentov.

Ostra politična vrašanja sedanje dobe

Toda vsa zadeva ni samo in lahko rečemo, ne toliko v materialnih vrašanih. Študentje, ta najbolj razmišljajoči del mladine, ob ostrih političnih vprašanjih sedanje dobe, kot je grožnja oboroževanja in vojne, nevarnost neonacizma, izredna zakonodaja itd., niso mogli ostati brezbržni. Znano je, kako odločna je mladina v svetovnem gibanju za ustavitve ameriške umazane vojne v Vietnamu. Da so ameriški študentje protestirali proti tej vojni, so, ne samo enkrat, odklonili službo v ameriški armadi, ali pa kako drugače nasprotovali Pentagonu. Angleški študentje so ministrom laburistične vlade, ki so prihajali v univerzitetna mesta, mnogokrat prepredili govoriti, kadar so hoteli biti zagovorniki ameriške politike v Aziji. Španski študentje se pogumno bojujejo proti Francove-mu fašističnemu režimu. Ko so 18. maja letos prišli na ulice Madrida z gesli: «Dol Franco!», «Naj živi socializem!», so v bližini univerze morali postaviti barikade. Celo v Švici je mladina organizirala protestni shod zoper militaristično propagando. Študentske organizacije v Istanbulu se bojujejo za izstop Turčije iz NATO.

Malomeščanski značaj študentske množice v deželah Zahoda je povezan s socialnimi razmerami, temu gibanju vsekakor daje svoj pečat.

Nedavne dogodke v Latinski četrti Pariza, na rimski univerzi in v drugih mestih pa je spremljala vrsta neodgovornih dejanj.

To daje monopolnemu tisku povod, da zahteva uvedbo najostrejših ukrepov. Glasilo angleških konservativcev Daily Telegraph je zapisalo, da je edina mogoča rešitev študentskega vprašanja — zmanjšati število študentov. To je primer, ki osvetljuje, do kakega obskurantizma lahko pride nazadnjaška buržoazija celo v atomskem in vesoljskem veku, v času nenehnega napredka znanosti in tehnike!

Marksistične ideje so zelo popularne

Predvsem pa reakcionarne kroge skrbi združevanje študentskega in revolucionarnega delavskega gibanja ter sodelovanje študentov z drugimi naprednimi in demokratičnimi silami, predvsem s komunisti.

Marksistične ideje so na zahodnih univerzah zelo popularne. Zato si reakcionarna propaganda očitno prizadeva, da bi mladino ukanila ter jo naščuvala proti komunistom in proti delavskemu razredu.

Na eni strani buržoazni tisk, posebno francoski in italijanski sprejema skoraj z odprtimi rokami modne levičarske teorije, ki naj bi delavskemu razredu in njegovi avantgardi — komunistični partiji — spreobrnilo v «konservativno silo». Delno ima podobne teorije tudi ameriški filozof nemškega rodu Herbert Marcuse, ki je tudi v zahodni Evropi našel svoje privrženice. Zanimivo je, da se v nekaterih primerih Marcusejevi nazori križajo in približujejo nazorom Mao Ce Tunga, ki, kot je znano, delavskemu razredu razvitih kapitalističnih dežel prav tako odreka kakršnokoli revolucionarnost.

Na drugi strani se antikomunisti študentom s tem, da poveljujejo njihovo revolucionarno vlogo v družbi, približujejo in se jim dobričajo. Marcusejevi privrženici prišepetavajo; da predvsem univerzitetna mladina «pooseblja novo moč, polno revolucionarnih možnosti». Ne moremo, žal, ugotovljati, da nihče izmed mladih ne zgrabi za to vabo. Kaj pomenijo članki nekaterih študentskih voditeljev, ki so snomladi izšli na straneh francoskega buržoaznega tiska, kakor to, da «morajo delavsko zavest vzbuditi študentje» (Combat), ali da «v danem trenutku revolucionarni boj vodi študentje sami» (tednik Nouvelle Observateur). Izzivalni buržoazni tisk je ves čas širil govore in čenče, da komunistične partije zahodnoevropskih dežel ne podpirajo študentskih zahtev, češ da se boje, da bi jih študentje «obšli z levega krila» itd. V dokaz navajajo deistvo, da so na straneh komunističnega tiska (n. pr. Humanité) maravnost in nepristransko razkrinkovali dejavnost pustolovcev in lažnih revolucionarjev, ki so se vrinili v študentsko gibanje — vseh tistih, ki so podvomili o temeljni vlogi delavskega razreda v boju za napredek, demokracijo in socializem.

Protikomunistična navajanja so se razšla kot dim, ko so na pomoč francoskim študentom, ki so jih napadle policijske enote, prvi prišli prav delavci in komunisti. Demonstracije solidarnosti

(Nadaljevanje na 4 strani)

Atomske mine na Balkanu

NATO predstavlja veliko nevarnost za celotno področje Sredozemlja. Te nevarnosti se zavedajo vse miroljubne sile, ki nenehno vztrajajo v zahtevi, naj NATO zapusti to področje. Da NATO ni le vojaška organizacija potrjujejo številni primeri. Najbolj odkrit primer se je zgodil v Grčiji, kjer so pred dobrim letom prevzeli vso oblast polkovniki. Nevarnost pa bi se še bolj povečala, če bi NATO uresničil načrte glede postavitve atomskih min, ki naj bi «služile v obrambne namene» na Balkanu.

Grško zunanje ministrstvo je priznalo, da je atenska vlada polkovnikov zaprosila NATO, naj postavi atomske mine vzdolž grške državne meje. Te mine naj bi bile «v sklopu taktičnih sredstev obrambe NATO». Sporočilo grškega zunanjega ministrstva še dodaja, da je «vprašanje morebitne uporabe tega orožja v fazi preliminarnega tehničnega preučevanja».

List New York Times je zapisal, da je grška vlada postavila to zahtevo na sestanku skupine NATO za jedrsko planiranje, ki je bil že preteklega aprila v Haagu. Ta list je tudi zapisal, da bi takšne mine postavili predvsem na goratih prehodih na bolgarsko-turški meji.

Dejstvo, da atomske mine spa-

dajo med taktično atomsko orožje, kaže na to, da je zaradi sedanje strategije njihova uporaba možna tudi v lokalno omejenih vojnah. To pa pomeni, da je nevarnost realna in neposredna. Da je tako, potrjuje tudi dejstvo, da grška pobuda ni prva in edina.

Pred dobrim letom so časopisi pisali o zamisli, da bi atomsko minsko polje postavili sredi Evrope, na meji med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. Pozneje je šla mimo neopazna novica, da proučujejo projekt, po katerem bi na enak način zavarovali smeri iz južnega dela Sovjetske zveze, čez Turčijo na Bližnji in Srednji vzhod. Iz teh primerov je moč sklepati, da je tak načrt dokaj resen in da si NATO atomska minsko polja zamišlja na najbolj

pomembnih delih osrednjega in južnega dela Evrope.

Razen tega pa je o teh projektih treba pisati tudi zaradi tega, ker gre za poseben način uporabe atomskega orožja sicer v «obrambne» namene, vendar tako, da bi povzročil nedogledne posledice in opustošil cela področja. Bistvo teh projektov je prav v tem, da z ustvarjanjem takšnih področij na ustreznih delih bojišča za dlje dosežejo strateško in operativno varnost ter tako okrepijo obrambo. Težavno je reči, v kolikšni meri so ti projekti že sestavni del vojnih načrtov NATO, vsekakor pa lahko zapišemo nekaj presoj in podatkov o tehničnih, taktičnih in operativno-strateških vidikih ter posledicah tovrstne uporabe atomskega orožja.

Po do sedaj objavljenih podatkih bi bile atomske mine atomskega orožja-bombe, ki naj bi se od drugih razločevale ne po konstrukciji, temveč po namenu in načinu uporabe. Po nekaterih virih so že izdelali atomske mine z jedrskim nabojem 0,1 KT (kilotona — 100 ton TNT), ki naj bi bile težke nekaj nad 100 kg in bi jih lahko uporabljali v diverzijah v sovražnikovem zaledju.

Verjetno bi uporabili tudi močnejše atomske mine, brčkone do 50 KT. Te mine bi zakopali v zemljo, kjer bi se v primerem trenutku aktivirale in tako izzvale atomske eksplozije pod zemljo.

Atomske eksplozije na površini zemlje in pod zemljo (seveda v določeni globini) imajo posebne učinke in posledice, drugačne kot so pri «normalni» uporabi atomskega orožja pri eksplozijah v zraku. Na teh posebnih učinkih je koncepcija atomskih minskih polj, ki so nekak tampon con na določenih delih bojišča oziroma fronte. Atomske eksplozije naj bi bile ovire, ki jih ne bi bilo moč ji srednji šoli se je zaposlil v nabavljanju. Prepreke v tej coni bi tvorile jame, ki naj bi jih napravila eksplozija in pa radioaktivno zemljišče. Velikost jame bi bila odvisna od atomskega naboja, globine, na kateri bi mina eksplozirala in od vrste oziroma trdote zemlje.

Iz tega kratkega in poenostavljenega opisa izhaja, da tisti, ki si zamišljajo «obrambna» atomska minsko polja, računajo na izredne rušilne in radioaktivne učinke eksplozije. Serija eksplozij vnaprej postavljenih atomskih min naj bi napravila za jamami in radioaktivnostjo tolikšne ovire, da sovražnik čeznje nikakor ne bi mogel. Torej gre za idejo o absolutnem orožju, o zanesljivi obrambi za cono popolnega rušenja in uničenja.

Ze podatki o jamah ali kraterih, ki jih napravijo atomske mine, kažejo na to, da so resne ovire in zapreke. Vendar je njihova vrednost veliko večja na terenu, kjer je omejena prehodnost, na primer v gorah, medtem ko je na manevrskem, odprtem terenu njihov pomen manjši. V prvem primeru bi bile ovire dovolj popolne, kjer bi za dlje onemogočale kakršnokoli napredovanje, medtem ko bi bili krateri na manevrskem terenu relativne ovire, ki bi se jim bilo moč ogniti. Tako bi npr. s takimi minami za daljši čas lahko zaprli prehode, recimo, čez Karavanke.

Po drugi strani taka uporaba atomskega orožja pušča trajne in nedogledne posledice na zemlji in v biosferi, ter je lahko neugod-

(Nadaljevanje na 4 strani)

Ob umoru Kennedyja

Ameriška demokracija je dobila še en hud udarec. Strel, ki je podrł Roberta Kennedyja, kandidata za predsedniško mesto ZDA, ni osamljen primer in težko bi bilo verjeti, da je preišljeno ali nepremišljeno dejanje ene same osebe.

Sam Robert Kennedy je ob neki priliki dejal: «Ne veste, kakšne sile so proti meni!» Za temi besedami se skriva resnica. V ameriški družbi je res marsikaj tvegano. Tvegano je izreči besedo proti umazani vojni v Vietnamu; tvegano je izreči sodbo o blazni oboroževalni tekmi, tvegano je izreči besedo proti krivicam, ki jih trpijo množice črncev. Zloglasna Ku Klux Klan še vedno terorizira. Nadela si je samo drugačno krinko. Pacifistični voditelj Luther King, ki je bil prav tako kot sedaj Robert Kennedy in podobno kot že prej John Kennedy, zahrbtno umorjen, prav gotovo ni ogrožal nikogar, toda vseeno je bil za nekatere zelo «nevarni» človek.

Milijoni resničnih demokratov se spričo vsega kar se dogaja v

Ameriki, upravičeno sprašujejo, kam bo pripeljala ta pot in ali je Amerika sploh še civilizirana dežela?

Zelo značilno je, da je John Kennedy padel tedaj, ko se je začel zavzemati za «spremembo ameriške družbe in potem, ko je začel dialog s komunisti. Prav tako značilno je dejstvo, da je njegov brat Robert, medtem ko se je pripravljaj na vstop v Belo hišo, padel potem, ko je sprožil kampanjo, ki naj bi privedlo do prenehanja razdvojenosti ameriške družbe.

Tudi Abraham Lincoln, davni predhodnik Kennedyjev, je bil žaljen, ko je leta 1849 nasprotoval vojni. Vsi tisti, ki so se tedaj v Ameriki in drugod po svetu zoperstavili vojni so bili prekleti kot sovražniki človeštva in kot nasprotniki demokracije.

Kljub strelom se tudi v ameriški družbi dogaja nekaj novega. Da, dogaja se nekaj, kar potrjuje med drugim tudi dejstvo, da predsednik Johnson zapušča krmilo države, ki ga je bil prevzel po dogodkih v Dallasu.

Iz goriške pokrajine

Deželni nadzorni odbor je hudo prizadel doberdobsko občinsko upravo

Ze večkrat smo v našem listu prikazali težak položaj slovenskih občin na Goriškem in poudarili, da je nujno, da vlada izvede reforme finančnega poslovanja krajevnih uprav. Za rešitev tega vprašanja so se že večkrat zavzeli komunistični poslanci in senatorji in tudi svetoavci KPI v deželnem svetu. Pri teh zahtevah pa smo pri vladi naleteli na gluha ušesa. Ne samo, da vlada ni izvedla prepotrebni reform, dobili so se celo taki ljudje, med temi tudi nekateri socialistični prvaki, ki so napadali občinske uprave, tudi slovenske, češ da ne »razpolagajo« dobro z denarjem, ki ga dobe od raznih posojil itd. Zaradi zgrešene politike prejšnjih sredinskih vlad in dosedanje vlade centra, ki se tudi v tem primeru ni spremenila, se danes občinske uprave nahajajo v skrajno kritičnem položaju. Najbolj pa občutijo posledice te politike male občine kot so Doberdob, Sovodnje in Števerjan, ki imajo skromne dohodek. Toda deželni odbor za nadzorstvo nad krajevnimi ustanovami se zaganja zlasti proti malim občinam. Tako je na primer doberdobski občinski upravi iz proračuna leto 1968 črtal vsoto 3 milijonov in 60 tisoč lir, ki jih je občinska uprava namenila za razna nujna dela in za poslovanje občinskih uradov. Iz tega proračuna je črtanih 200.000 lir, namenjenih stalnim občinskim uslužbencem in 850.000 lir za izredne uslužbenke. Zaradi tega bo morala doberdobska občinska uprava odpustiti za šest mesecev cestarja in enega uradnika na matičnem uradu. Naj omenimo, da ima doberdobska uprava skupno s tajnikom, obhodnikom in cestarjem le šest uslužbencev. Ne-

dopustno pa je, da je deželni nadzorni odbor črtal tudi 100.000 lir, ki so bile namenjene popravilu otroškega vrtca v Doberdobu. Zaradi tega pikolovskega in škodljivega »črtanja« ne bo mogoče letos niti prepleškati vrtca v Doberdobu. Med črtanimi vsotami je tudi 500.000 lir, ki jih je občina namenila za plačilo tehnikom, ki izdelujejo načrte za javna dela. Deželni nadzorni odbor pa ni prizanesel niti cerkvi, saj je črtal tudi vsoto 150.000 lir, ki so bile namenjene popravilu cerkva. Nadalje 550.000 lir za upravljanje občinskih cest, 150.000 za javno razsvetljavo, 50.000 za urejanje parkov in vrtov, 100.000 za pravne stroške itd.

Iz golega naštevanja črtanih vsot je razvidno, da je deželni odbor hotel zmanjšati že itak minimalne stroške doberdobske občine. Po vsej verjetnosti se odbor obnaša enako tudi do števerjanske in sovodenjske občine. V preteklih letih je bilo tako. To je ob sodbe vredno, ko pa deželna uprava razpolaga z milijardami (preko 45) s katerimi ne ve kam, stotine milijonov pa gre za razne nepotrebne cerimonije.

Občinska uprava v Doberdobu, kakor tudi v Sovodnjah in Števerjanu, ne more uravnati svoje pasivne bilance, ker zaradi obstoječih zakonov ne more imeti dovolj dohodkov za kritje izdatkov. Država na primer ni še povrnila izgube, ki so jo omenjene občine imele z odpravo trošarine na vino, državni prispevki za kritje letnih primanjkljajev pa prihajajo celo s šestletno zamudo. Kako morejo torej občinske uprave v takih pogojih uspešno delovati?

Skraini čas pa je, da se, še posebno malim občinam kot je Doberdob, priskoči na pomoč ne s »sistematičnim črtanjem« proračunov toda s reformo finančnega poslovanja krajevnih ustanov, ki naj zagotovi našim požrtvovalnim in poštenim upraviteljem večja in ustrežnejša finančna sredstva.

Praznik špargljev v Štandrežu

Zaradi slabega vremena se bo praznik špargljev v Štandrežu, ki bi moral biti preteklo soboto in nedeljo, nadaljeval v soboto, nedeljo in ponedeljek 15., 16. in 17. junija. Glavna prireditelj bo v nedeljo z nastopom pevskih zborov in igralske družine. V ponedeljek pa bo tombola za bogate nagrade. Vse tri dni bo tudi srečolov.

Ansambel Lojzeta Slaka bo v soboto in nedeljo v Zgoniku

Dan slovenske kulture

Slovenska prosvetnega zveza bo na veliki prireditvi, ki bo 22. in 23. junija 1968 v Doberdobu proslavila stoletnico slovenskega kulturnega prebujenja in petindvajsetletnico množične vstaje primorskega ljudstva proti fašizmu. Na tej prireditvi bodo sodelovala vsa včlanjena prosvetna društva.

Spored je naslednji:

V soboto, 22. junija zvečer plesna prireditev prosvetnega društva Jezero.

V nedeljo ob 10. uri otvoritev prenovljenega sedeža prosvetnega društva Jezero v Dobedobu, v katerem bo razstava slovenskega revijalnega tiska. (Po otvoritvi začno na prireditvenem prostoru delovati prvi kioski.)

Ob 18. uri priložnostni nagovor in kulturni spored, pri katerem sodelujejo naslednji pevski zbori: Valentin Vodnik iz Doline, France Prešeren iz Boljunca, Slovenec iz Boršta, Slavec iz Ricmanj, Lipa iz Bazovice, Slovan s Padrič Primorec iz Trebč, Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela, Vesna iz Križa, Rdeča zvezda iz Saleža - Zgonika, zbor iz Repna in Gallus iz Trstu; Jezero iz Doberdoba, Kras iz Dola - Poljan, Srečko Kosovel iz Ronk, Oton Zupančič iz Štandreža; folklorna skupina Breg, instrumentalni kvintet in vokalni kvartet Briški slavček iz Števerjana ter godbe na pihala iz Trebč, Nabrežine in Doberdoba.

Po kulturnem sporedu v nedeljo in v ponedeljek zvečer bo plesna zabava. Igral bo ansambel The Lords.

S tržaškega ozemlja

Izjava podlonjerske sekcije KPI

Sekcija KPI v Podlonjerju nam je v zvezi s pisanjem lista *Slovenska skupnost* poslala pismo, v katerem je med drugim rečeno:

«Komunisti v Podlonjerju smo se zbrali na plenarnem sestanku, na katerem smo razpravljali o poteku volilne kampanje in o volilnih izidih. Med drugim smo govorili tudi o vesti, ki jo je razširila *Slovenska skupnost* tik pred deželnimi volitvami. V tem glasilu je med drugim rečeno, da so v Podlonjerju »kominformisti stregali lepake Slovenske skupnosti in grozili mladincu, ki jih je lepil».

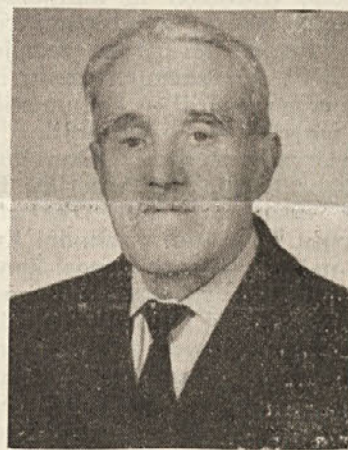
Podlonjerski komunisti izjavljamo, da nimamo nič pri tej stvari in da nam ni znano, da bi se kaj podobnega zgodilo pri nas. Menimo pa, da ni izključeno, da gre za volilni manevar, ki ga je zadnje dni sprožila Slovenska skupnost, očitno z namenom, da bi vrgla senco na komuniste, saj v članku ni naveden niti datum dogodka in niti ime prizadete osebe. Značilno je tudi to, da predstavnik Slovenske skupnosti ni o zadevi poročal v odboru za volilno premirje.»

«Prav tako kaže», je rečeno dalje v pismu podlonjerskih komunistov, da je zgolj volilni manevar trditelj, da sta dva kominformista pretepla somišljenika Slovenske levice, ki je partizanski invalid in ki naj bi, kot piše glasilu *Slovenska skupnost*, »za govarjal nastop njegove skupine

na koalicijski listi Slovenske skupnosti».

Svoj dopis podlonjerski komunisti zaključijo tako: «Ako ne bi bilo tako, bi se prizadeti prav gotovo oglasil pri oblasteh, saj bi do tega, seveda, imel vso pravico».

Umril je tov. Franc Černjava

Zgoniška občina je dne 30. maja izgubila enega izmed svojih uglednih vaščanov. Franc Černjava, zaveden slovenski delavec, protifašist in komunist, je nenadoma umrl.

Pokojni Franc Černjava je kot kamnarski delavec že v mladih letih sodeloval v delavski organizaciji. Med zadnjo vojno je bil med tistimi, ki so se najprej zavedli nujnosti odločnega in brezkompromisnega boja proti fašizmu. Bil je zelo požrtvovalen aktivist OF. Kot tak je mnogo pretrpel. Nacisti so ga ujeli ter odpeljali v koncentracijsko taborišče. Življenje v taborišču je zelo zrahljalo njegovo zdravje. Toda tovariš Franc ni klonil. Po vrnitvi iz Nemčije je nadaljeval delo, ki ga je bil moral prekiniti. Sodeloval je v krajevnih organizacijah. Leta 1949 je bil prvič izvoljen v občinski svet v Zgoniku. Kot izvoljeni predstavnik si je mnogo prizadeval za razvoj demokracije, za pravice Slovencev, za delavske pravice. Kako je bilo njegovo delo cenjeno je med drugim potrdilo tudi to, da so ga zgoniški občani še dvakrat izvolili v občinski svet. Naj mu bo rahla rodna gruda.

Nadaljevanje

Izjava federacije KPI

Tudi na deželnih volitvah je Komunistična partija dosegla velik uspeh in povečala je svoje predstavništvo, saj so izvoljeni štirje deželni svetovalci. Tokrat je v deželni svet prvič izvoljen tudi Slovec Dušan Lovriha. Komunisti poudarjajo nujnost

spremembe reševanja hudih gospodarskih in socialnih prašanj v Trstu. Volilni izidi potrjujejo te zahteve in so nadaljnja vzpodbuda za nadaljevanje boja.

Vodstvo tržaške federacije KPI se zahvaljuje vsem volivcem, ki so glasovali za komuniste, zahvaljuje se tudi vsem članom in prijateljem stranke, ki so kakor koli pripomogli k volilnemu uspehu. Obenem vabi vse včlanjene tovariše, naj store, kar je v njihovi moči, za to, da se Partija tudi organizacijsko še bolj učvrsti ter za to, da bodo prihodnje akcije zajele še večjo širino.

Delavski razred

s študenti, ki so bile 13. maja v Parizu, se je na poziv komunistične partije in sindikatov udeležilo približno milijon ljudi. Komunisti so proti nasilju nad študenti protestirali tudi s parlamentarne tribune. Položaj se je v trenutku naglo spreobrnil. Prijete mlade ljudi so takoj spustili. Spet so se odprla vrata Sorbone in drugih univerz, ki so jih oblasti zaprle. Vlada je sporočila, da bo zahteve študentov upoštevala. Tako je mladina na svojem izpitu spoznala, kje so njeni resnični in kje lažni tovariši. Zadnji dogodki v Franciji, kot so mogočno socialni boji, ki pretresajo to deželo, pa so očitno pokazali neuničljivo revolucionarno energijo delavskega razreda in njegovo vlogo najbolj dinamične družbene sile. Ko je Georges Marchais, član politbiroja francoske komunistične partije, pojasnjeval stališče komunistov, je v »Humanité« zapisal: «Študentje dejansko podpirajo delavce. Zakaj se v svojem boju opirajo nanje in zakaj si delavski razred študente, ki se bojujejo za svoje cilje, ki so skupni tako študentom kot delavcem, prizadeva pritegniti na svojo stran? V resnici je delavski razred odločilen v boju za napredek, demokracijo in socializem, toda nikakor ne more trditi, da bo vse dosegel sam. Tudi študentje in mladina spadajo med njegove zaveznike.»

Atomske mine

na tudi za tistega, ki ga uporablja. Če je sploh možno stopnjevati posledice uporabe atomskega orožja, potem lahko trdimo, da bi bile atomske mine najbolj grozljiv način vojskovanja. Tam, kjer bi eksplodirale atomske mine, bi bilo za dolgo onemogočeno kakršnokoli življenje, saj bi bila biosfera popolnoma okužena, vetrovi in padavine pa bi okuženje širili zunaj prvotnega območja. Ob taki uporabi atomskega orožja bi bilo resno ogroženo tudi ozemlje, prebivalstvo in enote tistega, ki bi to atomsko minsko polje postavil in aktiviral. Atomske mine, postavljene npr. na grško-bolgarski meji, bi sicer lahko bile na določenih delih in v določenih etapi vojne resna ovira, vendar bi njihovo aktiviranje pustilo na tem delu Balkana dolgotrajno radioaktivno okuženje, dobršnega dela ozemlja severne Grčije, kar bi bi zmanjšalo operativno vrednost tega območja tudi za grške enote.

Glede na vse to bi lahko postavili vprašanje, ali imajo take zahteve in projekti tudi elemente političnega pritiska in groženj? V vsakem primeru, dobrim stikom na Balkanu izredno škodljivo.

Podvojimo število naročnikov «Dela»

Na zadnjih političnih in deželnih volitvah je KPI tudi na Goriškem dosegla velik uspeh. Poseben uspeh pa je KPI žela med slovenskimi volivci. To dokazuje, da so Slovenci vedno bolj navezani na KPI in na njeno dosledno politiko do problemov slovenske narodne manjšine in do problemov delavskega razreda.

«Delo», glasilu KPI za slovensko narodno manjšino, je list, ki se odločno zavzema za rešitev vseh še odprtih vprašanj slovenske manjšine. Zaradi tega je nujno, da se znatno poveča število čitateljev in naročnikov našega lista. To je koristno tudi zaradi tega, da se obdrži stika z volivci, ki so glasovali za KPI.

Po vsej državi je sedaj v polnem teku kampanja za komunistični tisk. V zvezi s tem poziva odbor »Prijateljev Dela« na Goriškem vse slovenske komuniste in somišljenike, naj prispevajo k uresničitvi cilja, ki si ga je postavil odbor: podvojitev števila naročnikov »Dela« v goriški pokrajini. Ta cilj pa lahko uresničimo samo s sistematičnim delom pri iskanju novih bralcev in naročnikov. To se ne sme prepustiti spontanosti. Zato vabimo vse slovenske komuniste in somišljenike v goriški pokrajini naj se zavzamejo za to, da se v letu 1968 podvoj število naročnikov »Dela«.

Odbor »Prijateljev Dela«

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Direktor Marija Bernetič

Odgovorni urednik

Anton Mirko Kapelj

Tisk: Tip. Riva - Trst - Ul.

Torrebianca 12